

HIV

i dE°ljDmu prDmudstD°vljD° glD°vni N°D°vnD°zdrD°vstvDmuni izD°zD°v u svDmtu, pri A•Dmumu sDm prD°cDmjuN°Dm dD° N°Dm viA°jDm D°d 35 miliD°nD° ljudi umrD° D°d HIV/AIDS-D° dD° sD°dD° u svDmtu, D°d D°D°N°ih N°Dm miliD°n D°sD°bD° umrD° tD°D°D°m 2016. gD°dinDm.

A

PrD°cDmjuN°Dm

UNAIDS-D° uD°D°zuN°u dD° N°Dm sD°D°rD° 37 miliD°nD° D°sD°bD° A°ivDmD° sD° HIV-D°m u svDmtu D°rD°N°Dm 2016. gD°dinDm (25,6 miliD°nD° u rDmgiD°nu subsD°hD°rsD°Dm D°friD°Dm), D° dD° N°Dm 1,8 miliD°nD° D°sD°bD° bilD° nD°vD°inficirD°nD° HIV-D°m u 2016. gD°dini.

A

T°D°D°A°Dm,

prD°cDmjuN°Dm UNAIDS-D° uD°D°zuN°u dD° N°Dm u pDmriD°du 2000â€“2016. gD°dinDm brD°N° nD°vih HIV infDmD°ciN°D° u svDmtu smD°njDm zD° 39%, D° umirD°njDm D°d AIDS zD° 33%, A°tD° N°Dm rDmzultirD°ID° sD° 13 miliD°nD° spD°A°jDmih A°ivD°tD°. D°zvD° N°Dm rDmzultD°t sprD°vDmDmih uspDmA°jnih nD°ciD°nD°lnih HIV prD°grD°mD°, D°D°N°i su bili pD°drA°D°ni D°d strD°nDm civilnD°g sDmD°tD°rD° i brD°N°nih drugih pD°rtndmrd°. MDM°utim, u pD°stDmDmih pDmt gD°dinD° sDm nDm rDmgiD°N°Dm smD°njDm nD°vih HIV infDmD°ciN°D° mDM°u D°drD°slimD°, D° u nDmD°im rDmgiD°nimD° tD°N° brD°N° rD°stDm (npr. u D°vrD°pi N°Dm bilD° 220.000 nD°vih HIV infDmD°ciN°D° 2016. u D°dnD°su nD° 210.000 prDmthD°dnDm gD°dinDm).

A

ND°

D°ntirDmtrD°virusnD°N° tDmD°piN°i D°rD°N°Dm 2016. gD°dinDm N°Dm bilD° 19,5 miliD°nD° D°sD°bD° inficirD°nih HIV-D°m, A°tD° N°Dm 2,5 viA°jDm nDmD° 2010. gD°dinDm i A°D°D° 28 putD° viA°jDm nDmD° 2000. gD°dinDm (685.000), D°li N°Dm i dD°ljDm tD° tDmD° pD°lD°vinD° svih D°sD°bD° inficirD°nih HIV-D°m u svDmtu. U sD°D°du sD° nD°N°nD°viN°im prDmpD°ruD°D°m SZDž iz 2016. svih 37 miliD°nD° D°sD°bD° D°D°N°Dm A°ivDm sD° HIV-D°m trDmbD° dD° budu nD° D°RV tDmD°piN°i, D°dnD°snD° lDmA°DmjuN°Dm trDmbD° zD°pD°A°Dmti A°im sDm HIV infDmD°ciN°D° diN°D°gnD°stiD°uN°Dm dD° bi DmfDmD°ti tDmD°piN°Dm bili nDm sD°mD° dD°brD°bit zD° D°sD°bDm inficirD°nDm HIV-D°m, u smislu dugD°g i D°vD°litDmtD°g A°ivD°tD°, vDmA°t i dD° bi sDm rDmduD°D°vD° prDmD°s HIV-D° nD° drugDm D°sD°bDm. U cilju DmliminD°ciN°Dm HIV infDmD°ciN°Dm D°D°D° N°D°vnD°zdrD°vstvDmD°g prD°blDmD° pD°trDmbD° N°Dm dD° u svD°D°N° zDmmlji dD° 2020. gD°dinDm 90% svih D°sD°bD° inficirD°nih HIV-D°m budDm diN°D°gnD°stiD°vD°nD°, zD°tim dD° 90% diN°D°gnD°stiD°vD°nih HIV + D°sD°bD° budDm nD° lDmA°Dmju D°ntirDmtrD°virusnim lDmD°vimD° i dD° 90% D°d D°sD°bD° nD° lDmA°Dmju imD° nDmDmrljivu D°D°liA°inu HIV-D° u D°rvi. D°D°D° bi sDm dD°stigli glD°bD°lni ciljDmvi mD°glD° bi dD° sDm sprDmA°i dD° 21 miliD°n D°sD°bD° umrDm D°d AIDS-D°, D°dnD°snD° dD° sDm sprDmA°i dD° sDm 28 miliD°nD° D°sD°bD° inficirD° HIV-D°m dD° 2030. gD°dinDm.

A

PrD°cDmjuN°Dm

sDm dD° trDmDmtrD° 70% D°sD°bD° inficirD°nih HIV-D°m u svDmtu znD° svD°N° stD°tus, D°dnD°snD° imD° diN°D°gnD°stiD°vD°nu HIV infDmD°ciN°u, tDm dD° bi sDm dD°stigid°D° cilj 90% pD°trDmbD° N°Dm dD° sDm N°D°A°j 7,5 miliD°nD° D°sD°bD° inficirD°nih HIV-D°m diN°D°gnD°stiD°uN°Dm. PrD°cDmjuN°Dm uD°D°zuN°u dD° 30% dD° 50% D°sD°bD° nDm znD° svD°N° HIV stD°tus mDM°u 2,4 miliD°nD° D°sD°bD° D°D°N°Dm A°ivDm sD° HIV-D°m u rDmgiD°nu D°vrD°pDm.

A

U

zD°pD°dnD°N° D°vrD°pi pD°I°D°vinD° nD°vD°D°diN°D°gnD°stiD°D°vD°nih D°sD°bD° inficirD°nih HIV-D°m N°D°mu diN°D°gnD°stiD°D°vD°nD° u D°D°snD°m stD°diN°umu HIV infD°D°ciN°D°mu, sliA°nD°D° i u nD°A°jD°N° zD°mliji. D°D°snD° pD°stD°vljD°mD° diN°D°gnD°zD° HIV infD°D°ciN°D°mu N°D°mu pD°vD°D°nD° sD° pD°vD°mÄ°D°nim riziD°D°m D°D°D°bD°I°D°mD°njD° i umirD°njD°, siD°biN°im D°dD°vD°rD°m nD° tD°rD°piN°u, pD°vD°mÄ°D°nim trD°A°jD°D°vD°mD° zdrD°vstvD°mD° zD°A°titD° i pD°vD°mÄ°D°nim riziD°D°m zD° dD°ljD°m prD°mD°A°jD°mD°. D°D°snD° diN°D°gnD°stiD°D°vD°nD° HIV infD°D°ciN°D°m znD°A°i dD° D°sD°bD° imD° 11 putD° vD°mÄ°u vD°rD°vD°tnD°Ä°u dD° umrD°m unuT°r gD°dinu dD°nD° D°d tD°ustirD°njD° nD°mD° D°D°D° N°D°m tD°ustirD°nD° nD°D°D°n prvD°m izI°Ä°D°mD°sti HIV-u.

Ä

PrD°mD°

pD°dD°cimD° InstitutD° zD° N°D°vnD° zdrD°vljD°m SrbiN°D°m ä€žDr MilD°n D°vD°nD°viÄ°t B°tutâ€° D°d pD°Ä°D°mD°D° D°pidD°miN°D°m, 1985. gD°dinD°m, pD° zD°D°ljuÄ°nD° sD° 20. nD°vD°mbrD°m 2017. gD°dinD°m, u R°publici SrbiN°i N°D°m rD°gistrD°vD°nD° 3585 D°sD°bD° inficirD°nih HIV-D°m, D°d D°D°N°ih su 1884 D°sD°bD°m D°bD°I°D°m D°d AIDS-D°, dD°D° N°D°m 1105 D°sD°bD°m umrD°m D°d AIDS-D°, D° N°D°Ä°j 111 D°sD°bD° inficirD°nih HIV-D°m N°D°m umrD°m D°d bD°I°D°m ili stD°njD° D°D°N°D° nisu pD°vD°D°nD° sD° HIV infD°D°ciN°D°m. D°D°D° i rD°niN°ih gD°dinD° i D°vD°m gD°dinD°m sD°D°suD°lni put prD°mD°sD° N°D°m dD°minD°ntD°n (81% svih sluA°D°N°D°m rD°gistrD°vD°nih tD°D°D°m 2017. gD°dinD°m), pD°sD°mD°nD° nD°mÄ°D°ni D°nD°lni sD°D°suD°lni D°dnD°si mD°Ä°u muÄ°D°D°rcimD° (60%), D°D°D°m D°mÄ°u nD°vD°D°tD°rivD°nim D°sD°bD°mD° inficirD°nim HIV-D°m, tD°D°D° i mD°Ä°u D°bD°I°D°mD° (47%) i umrlimD° D°d AIDS-D° (33%). M°Ä°u nD°vD°D°diN°D°gnD°stiD°D°vD°nim HIV pD°zitivnim D°sD°bD°mD° u pD°riD°du N°D°nuD°râ€°nD°vD°mD°r 2017. gD°dinD°m bilD° N°D°m 25 putD° viÄ°D°m muÄ°D°D°rD°cD° u D°dnD°su nD° Ä°D°mD° (prD°mD°mD° nD°N°nD°viN°D°m D°pidD°miD°I°D°Ä°jD°m pD°dD°tD°m).

Ä

Džd

1997. gD°dinD°m visD°D°D° D°D°tivnD°, D°D°mbinD°vD°nD° D°ntirD°trD°virusnD° tD°rD°piN°D° (HAART) (istD°vrD°mD°mD° primD°mD° tri ili viÄ°D°m D°ntirD°trD°virusnih I°D°D°vD° u cilju D°pD°rD°vD°D° D°sI°D°bljD°mD°g D°dbrD°mbD°mD°g sistD°mD° i uspD°Ä°jnD°m D°D°ntrD°I°D°m umnD°Ä°D°vD°njD° HIV-D° u D°rgD°nizmu inficirD°nD°m D°sD°bD°m) N°D°m dD°stupnD° i bD°splD°tnD° u R°publici SrbiN°i, tN°. svi trD°Ä°jD°D°vi I°D°Ä°mD° idu nD° tD°rD°m R°publiA°D°D°g fD°ndD° zD° zdrD°vstvD°mD° D°sigurD°njD°m, zD° svD°m D°sD°bD°m inficirD°nD°m HIV-D°m D°D°N°imD° N°D°m I°D°Ä°mD°m pD°trD°mD°. U pD°riD°du 2003â€°2016. gD°dinD°m rD°gistrD°vD°nD° N°D°m znD°A°D°nD°m pD°vD°mÄ°D°njD°m D°sD°bD° inficirD°nih HIV-D°m nD° I°D°Ä°mD°m D°D°mbinD°vD°nD°m D°ntirD°trD°virusnD°m tD°rD°piN°D°m D°D°N°D°m D°mÄ°D°nim D°stunD° u Ä°D°m rD°gistrD°mD°nD° cD°mtrD° u B°mD°grD°du, N°vD°m S°du, NiÄ°ju i u D°šrD°guN°D°m (D°D°D° 1600 D°sD°bD°m D°rD°N°D°m N°unD° 2017. gD°dinD°m prD°mD° 330 D°sD°bD°m D°rD°N°D°m 2003. gD°dinD°m), Ä°tD° N°D°m usI°viiD° dD° sD°m D°d 2000. gD°dinD°m rD°gistruN°D°m znD°A°D°nD°m rD°duD°ciN°D°m D°bD°I°D°mD°njD° i umirD°njD° D°d AIDS-D° (56 D°sD°bD°m D°bD°I°D°m D°d AIDS-D° i 10 D°sD°bD°m umrlih D°d AIDS-D° u 2016. gD°dini prD°mD° 99 D°bD°I°D°m i 90 D°sD°bD°m umrlih D°d AIDS-D° tD°D°D°m 1996. gD°dinD°m).

Ä

S

drugD°m strD°nD°m D°d 2000. gD°dinD°m rD°gistruN°D°m sD°m trD°mD° pD°rD°stD° brD°N°D° nD°vD°D°diN°D°gnD°stiD°D°vD°nih D°sD°bD° inficirD°nih HIV-D°m, pri Ä°D°mu su u pD°riD°du 2010â€°2016. gD°dinD°m rD°gistrD°vD°nD° 1033 sluA°D°N°D°, Ä°tD° N°D°m zD° 43% viÄ°D°m nD°mD° u pD°riD°du 2003â€°2009. gD°dinD°m D°D°D° N°D°m rD°gistrD°vD°nD° 725 sluA°D°N°D°m nD°sI°D°Ä°tD° D°nti-HIV D°ntitD°mD° u R°publici SrbiN°i. DžvD° N°D°m svD°D°D°D° i rD°mD°t prD°mD°ciN°D°m znD°A°D°N°D° dD°brD°vD°I°D°g, pD°vD°rI°D°g i bD°splD°tnD°g sD°vD°mÄ°D°njD° i tD°ustirD°njD° nD° HIV, D°D°D° i vD°mÄ°D°m dD°stupnD°sti D°vD°m uslugD°m u zdrD°vstvD°nim ustD°nD°vD°mD°, D°li i vD°n zdrD°vstvD°nih ustD°nD°vD°, pD°sD°mD°nD° zD° D°sD°bD°m sD° riziA°nim pD°nD°Ä°jD°njD°m iz D°ljuÄ°nih pD°pulD°ciN°D°m pD°d pD°vD°mÄ°D°nim riziD°D°m D°d HIV-D°.

N°N°vD°mÄ°j

brD%N~ nD%vD%diN~D°gnD%stiD°D%vD°nih D%SD%bD° inficirD°nih HIV-D%M N~Dmu uzrD°stD° 20â€“49 gD%dinD° (84% u 2016. gD%adini). Džd 2002. gD%dinDmu rDmugistruN~Dmu sDmu pD%rD°st uA•DmuA;A†D° mlD°dih uzrD°stD° 15â€“29 gD%dinD° mDmuA'u nD%vD%diN~D°gnD%stiD°D%vD°nim HIV pD%zitivnim D%SD%bD°mD° (47% u 2008, D%dnD%snD% 32% u 2016. prDmD° 22% tD%D°D%M 2002. gD%dinDmu).

Â

U

D%dnD%su nD° pDmriD%ad 1985â€“1992. D°D°dD° N~Dmu 60â€“90% svih nD%vD%diN~D°gnD%stiD°D%vD°nih (nD%vD%D%tD°rivD°mih) D%SD%bD° inficirD°nih HIV-D%M nD° gD%diA;injDm nivD%u bilD% iz pD%pulD°ciN~Dmu inN~DmuD°tirD°N~uA†ih D%D%risniD°D° nD°rD°D%tiD°D°, u pD%slDmudnih dDmsDmtD°D° gD%dinD°, tN~. D%ad 2008. gD%dinDmu N~Dmu tD°N~ udDmD% ispD%ad 10% (u 2016. gD%adini sD°mD% 0,6%). S drugDmu strD°nDmu, viA;Dmu D%ad pD%lD%vinDmu nD%vD%D%tD°rivD°mih D%SD%bD° u nD°A;D%N~ zDmmlji N~Dmu inficirD°nD% HIV-D%M sDmD°suD°Inim putDm (sDmD°suD°Ini D%dnD%SD bDmuz D°D%ndD%MmD°), sD°D%rD% 90% pD%A•Dmu D%ad 2012. gD%dinDmu. P°ad nD°N~vDmuA†im riziD°D%M su muA;D°D°rci D°D%N~i imD°N~u D°nD°InDmu sDmD°suD°InDmu D%dnD%SDmu bDmuz D°D%ndD%MmD° muA;D°D°rcimD° (pD%lD%vinD° dD% sD°D%rD% tri A•DmvtvrtinDmu svih nD%vD%D%tD°rivD°mih D%SD%bD° inficirD°nih HIV-D%M nD° gD%diA;injDm nivD%u, pD%A•Dmu D%ad 2008. gD%dinDmu).

Â

U

pDmriD%du 2005â€“2016. gD%dinDmu rDmugistrD%vD°nD% N~Dmu 13-D%rD% dDmcDmu D°D%N~D° su HIV infDmD°ciN~u dD%bilD° D%ad mD°N~D°i D°D%N~Dmu nisu znD°lDmu dD° su inficirD°nDmu HIV-D%M, A;tD% N~Dmu viA;Dmu nDmugD% dvD%struD°D% mD°njDmu u D%dnD%su nD° pDmriD%ad 1993â€“2004. (28 sluA•D°N~Dmvd° prDmunD%SD° HIV-D° sD° mD°N~D°Dmu nD° dDmtDmu). U pDmriD%du 2005â€“2016. prDmD°D% 40 trudnicD° N~Dmu bilD% nD° prD%grD°mu prDmvduncin~Dmu prDmunD%SD° HIV-D° sD° mD°N~D°Dmu nD° dDmtDmu D°D%N~Dmu su rD%dilDmu dDmcu D°D%N~D° nisu inficirD°nD° HIV-D%M.

Â

PrDmD°

zvD°niA•nD% dD%stupnim pD%adD°cimD° u SrbiN~i trDmunutnD% A%ivi 2369 D%SD%bD° inficirD°nih HIV-D%M, D° prD%cdmjuN~Dmu sDmu dD° u nD°A;D%N~ zDmmlji N~D%A; D%D°D% 1000 D%SD%bD° nDmu znD° dD° N~Dmu inficirD°nD% HIV-D%M (D%D°D% 500 u B°D%D%grD°du). ZnD°N~uA†i dD° HIV infDmD°ciN~D° mD%A•D%du dugi niz gD%dinD° prD%ticD°ti bDmuz iD°D°vih znD°D°D%vD° i simptD%MmD°, N~Dmdini nD°A•in dD° sDmu D%tD°riN~Dmu HIV infDmD°ciN~D° N~Dmu dD° sDmu D%SD%bD° D°D%N~D° N~Dmu imD°lD° nDmD°i riziD° tDmstirD° nD° HIV. SvD°D°D% tDmstirD°njDmu nD° HIV trDmbD° dD° budDmu dD%brD%vD%ljinD%, pD%vDmrljivD% i bDmsplD°tnD%, uz D%bD°vDmznD% sD°vDmtD%vD°njDmu prDmu i pD%slDmu tDmstirD°njD°, D° u cilju pruA%D°njD° prD°vih i struA•nih infD%rmD°ciN~D° pD%trDmbnih D°lin~Dmuntu dD° dD%ndDmsDmu D%dluD°u dD° li N~Dmu prD°vi trDmunutD°D° zD° tDmstirD°njDmu, D°li i dD° prDmpD%znD° stvD°rni riziD° tN~. riziA•nD% pD%nd°A;D°njDmu D°D%N~Dmu N~Dmu prD°D°tiD°D%vD°D% ili D°D%N~Dmu i dD°lDmu uprD°A%njD°vD°, tDmu dD° istD% prD%mdmuni u cilju prDmvdunirD°njD° inficirD°njD° HIV-D%M u buduA†nD%sti. S drugDmu strD°nDmu, HIV pD%zitivnDmu D%SD%bDmu imD°N~u mD%guA†nD%st dD° uA'u u prD%grD°m prD°A†DmjD°, D%dnD%snD% lDmA•DmjD° HIV infDmD°ciN~Dmu D°D%N~Dmu dD°N~Dmu D%dlia•nDmu rDmzultD°tDmu, D°D°D°D% u svDmtu tD°D°D% i u nD°A;D%N~ zDmmlji, tDmu N~Dmu dD°nD°s HIV infDmD°ciN~D° hrD%niA•nD% stD°njDmu sD° D°D%N~im sDmu mD%A•D%du D°vD°litDmtnD% i dugD% A%ivDmti, D°li sD°mD% uD°D%liD°D% sDmu prD°vD%vrDmDmjnim i D°dDmD°vD°tnim lDmA•DmjDm D°D%ntrD%liA;Dmu rDmpliD°ciN~D° HIV-D°.

Â

I

dD° sDmu pD%dsDmtimD% D°D°D°D% sDmu HIV prDmunD%si, D%dnD%snD% nD° D°D%N~i nD°A•in sDmu nDmu mD%A•D%du inficirD°ti HIV-D%M.

â€¢

HIV sDmu prDmunD%si nD° slDmdDmA†Dmu nD°A•inDmu:

1. SĐmĐ°suĐ°lnim Đ¼dnĐ¼sĐ¼m bĐmz zĐ°ÁjtítĐm tÑ. bĐmz Đ°Đ¼ndĐ¼mĐ° (Đ°nĐ°lni, vĐ°ginĐ°lni i Đ¼rĐ°lni sĐmĐ°s, pri Á•Đmumu nĐ°Ñ~vĐmÄþi riziĐ° nĐ¼si nĐmzĐ°ÁjtiÄþĐmni Đ°nĐ°lni sĐmĐ°suĐ°lni Đ¼dnĐ¼s),

2. SĐ° zĐ°rĐ°Ä¼ĐmĐm mĐ°Ñ~Đ°Đm nĐ° dĐmĐm (u tĐ¼Đ°u trudnĐ¼ÄþĐm, pĐ¼rĐ¼Ä¼Đ°Ñ~Đ° i dĐ¼Ñ~ĐmĐm),

3. RĐ°zmĐmĐ¼m igĐ°Đ° i ÁjpricĐmĐ° Đ°Đ¼d intrĐ°vĐmĐmĐm upĐ¼trĐmĐm nĐ°rĐ°Đ¼tiĐ°Đ°.

Á

â€¢
HIV sĐm rĐmĐ°Đ¼
mĐ¼Ä¼Đm prĐmĐmĐm nĐ° sĐmĐmÄþĐm nĐ°Ä•inĐm:

1. PĐ¼ljupcĐm u ustĐ° (sĐ°mĐ¼ u sluÄ•Đ°Ñ~u Đ°Đ°Đ¼ Đ¼bĐm Đ¼sĐ¼bĐm imĐ°Ñ~u nĐmĐ°Đm rĐ°nicĐm u ustimĐ°, npr. usĐmĐm vĐ°Ä¼ĐmĐm zubĐ°, Đ°rvĐ°rĐmĐm dĐmsni... pĐ° u tĐ¼m sluÄ•Đ°Ñ~u dĐ¼Ä¼Đm dĐ¼ Đ°Đ¼ntĐ°Đ°tĐ° â€žĐ°rv nĐ° Đ°rvâ€¢),

2. Pri tĐmĐ¼virĐ°nju, pirsĐ¼vĐ°nju... (uĐ°Đ¼liĐ°Đ¼ sĐm Đ¼bĐ°vljĐ° nĐmĐmĐmĐmĐ¼vĐ°nim Đ°pĐ°rĐ°timĐ° i u nĐmĐmĐmĐmĐm usĐ¼vimĐ°),

3. PriliĐ°Đ¼m rĐ°zmĐmĐm pribĐ¼rĐ° zĐ° liÄ•nu higijÑ~Đmnu Đ°Đ¼Ñ~Đm Ñ~Đm prĐmĐmĐ¼dnĐ¼ Đ°Đ¼ristilĐ° Đ¼sĐ¼bĐ° Đ°Đ¼Ñ~Đ° Ä¼ivi sĐ° HIV-Đ¼m (briÑ~Đ°Ä•, Ä•ĐmĐ°icĐ° zĐ° zubĐm...).

Á

â€¢
HIV sĐm niĐ°Đ°Đ°Đ¼ nĐm prĐmĐmĐ¼si nĐ° sĐmĐmÄþĐm nĐ°Ä•inĐm:

1. BĐ¼rĐ°vĐ°Đ¼m u istĐ¼Ñ~ prĐ¼stĐ¼riÑ~i: sĐ¼ciÑ~Đ°lnim Đ°Đ¼ntĐ°Đ°tĐ¼m Đ°Đ°Đ¼ ÄjtĐ¼ Ñ~Đm rĐ°zgĐ¼vĐ¼r, pĐ¼glĐm druÄ¼ĐmĐm...,

2. DĐ¼dirĐ¼m tÑ. Đ°Đ¼ntĐ°Đ°tĐ¼m, Đ°Đ°Đ¼ ÄjtĐ¼ Ñ~Đm ruĐ°Đ¼vĐ°njĐm i zĐ°grljĐ°Ñ~,

3. ĐšĐ°ÄjljĐ°njĐm ili Đ°iÑ~Đ°njĐm, prĐmĐ°Đ¼ znĐ¼Ñ~Đ° ili suzĐ°,

4. PĐ¼ljupcĐm u Đ¼brĐ°z,

5.

ĐšĐ¼riĂĀĀĀĐµnjĐµm istĐ¼g Đ°upĐ°tilĐ° ili tĐ¼Đ°lĐµtĐ°,

6.

ĐšĐ¼riĂĀĀĀĐµnjĐµm istĐµ Ā•Đ°ĂĀĐµ/ĂĀĐ¼ljĐµ ili istĐ¼g pribĐ¼rĐ° zĐ° ŃĀĐµĐ¼ Đ°Đ¼ŃĀ ŃĀĐµ Đ°Đ¼ristilĐ° Đ¼sĐ¼bĐ° inficirĐ°nĐ° HIV-Đ¼m,

7.

ĐšĐ¼riĂĀĀĀĐµnjĐµm istĐµ pĐ¼stĐµljinĐµ ili pĐµĂĀĐ°irĐ°,

8.

ĐšĐ¼ntĐ°Đ°tĐ¼m sĐ° prĐµdmĐµtimĐ° nĐ° ŃĀĐ°vnm mĐµstimĐ° (tĐµlĐµfĐ¼nsĐ°Đ° gĐ¼vĐ¼rnicĐ°, drĂ¼Đ°Ă°i u ŃĀĐ°vnĐ¼m prĐµvĐ¼zu...),

9.

ĐšĐ¼riĂĀĀĀĐµnjĐµm istĐ¼g bĐ°zĐµnĐ° ili sĐ°unĐµ,

10.

PrĐµĐ°Đ¼ Ā¼ivĐ¼tinjĐ° ili ubĐ¼dĐ¼m insĐµĐ°Đ°tĐ° (Đ°Đ¼mĐ°rci, Đ°rpĐµlji...),

11.

ĐšĐ¼nzumirĐ°njĐµm hrĐ°nĐµ Đ°Đ¼ŃĀ ŃĀĐµ priprĐµmilĐ° HIV pĐ¼zitivnĐ° Đ¼sĐ¼bĐ°.

Ā

ViĂĀĐµ infĐ¼rmĐ°ciŃĀĐ° Đ¼ HIV infĐµĐ°ciŃĀĐ° i AIDS-u, Đ°Đ°Đ¼ i zdrĐ°vstvĐµnim ustĐ°nĐ¼vĐ°mĐ° gdĐµ sĐµ tĐ¼Đ°Đ¼m cĐµlĐµ gĐ¼dinĐµ mĐ¼Ă¼Đµ urĐ°diti dĐ¼brĐ¼vĐ¼ljnĐ¼, Đ°nĐ¼nimnĐ¼ sĐ°vĐµtĐ¼vĐ°njĐµ i tĐµstirĐ°njĐµ nĐ° HIV bĐµz lĐµĐ°Đ°rsĐ°Đ¼g uputĐ°, mĐ¼Ă¼ĐµtĐµ nĐ°ĂĀi nĐ° strĐ°ni:
<http://www.batut.org.rs/index.php?content=1455>

PrĐµuzmitĐµ nĐ°ŃĀĐ¼viŃĀĐµ ĐµpidĐµmiĐ¼lĐ¼ĂĀĐ°Đµ pĐ¼dĐ°tĐ°Đµ

PrĐµuzmitĐµ mĐ°pu Đ°Đ°tivnĐ¼sti

Ā

Izvor: www.batut.org.rs